

vsakikrat godno biti, kar smo izvolili negodni! Pa so nam morebiti naši stariši, naši žlahtniki, naši oskerbniki stan volili, ki imajo že skušinj dovolj in nam zamorejo naj bolje svetovati? Svetovati nam znajo, radi verjamemo, zares kaj pametnega in dobrega, in po svojih mislih naj boljšega, — ali pa so oni tudi tako bistroumni bili, da so spoznali našo dušno in telesno zmožnost, da so zasledili to, kar v nas še skrito spi? To je tisto važno vprašanje, na katero nam mnoge skušnje dostikrat ravno nasproten odgovor dajejo. Gotovo je, da iz marsikterega semena bi se bil izcimil žlahen sad, ko bi bilo seme prišlo v pravo, njemu primerno zemljo, namest da vsajeno v nepravšnem polju je hiralo in rodilo malopriden sad, ali da je popolnoma poginilo. Dostikrat se sliši po pravici: „za tega bi bilo tudi bolje, če bi bil kaj družega!“

Med nekterimi stanovi ali prav za prav med opravi nekterih stanov je tako malo razločka, da je res vse eno, ali si je kdo ta ali uni stan izvolil: v vsakem takem zna človek zadovoljen biti in sposoben opravljati dolžnosti svojega stanú, kakor je treba in prav. So pa nasproti stanovi, ki se močno razločijo od družih; tū ni vse eno: kterege smo si izvolili.

Ne, da bi govorili tū le od same zadovoljnosti s svojim stanom. Od poklica k temu ali unemu stanu govoreči mislimo tudi na sposobnost ali pripravnost k temu ali unemu stanu. Če bi mogoče bilo, da bi vsak tisti stan nastopil, za kterege je pripraven in včasih tako rekoč za-nj rojen, kako delječ bi jo bil že marsikdo pripravil. Poglejmo na naše samoúke v mnozih rokodelstvih: kakošni umetniki bi bili ti možje, če bi bili priložnost imeli, da bi si bili bistro svojo glavo navdali z vsimi potrebnimi poduki, brez katerih ne more človek doseči nobene popolnosti v nobenem stanu. Tako grejo vsi ti samoúki v zgubo za umetnijo in obertnijo, namest da bi bili na srečnejši poti domovini v čast in prid.

Nasproti tem, katerim je Oče nebeški obilo talentov podaril, po katerih bi bili lahko celi in pravi možaki v svojem stanu, če bi bile okolišine in premoženje jim pripustile stan si izvoliti po njih pravem poklicu, vidimo dosto praznih buč na mestu unih, ki niso za nobeno rabo, kakor to, da s svojim životom izpolnujejo mesto, na katero so posajeni.

Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih. To vidimo tudi pri marsikterem mladenču, ki si Bog vé kaj vse domišlja, da vé in da zna biti. V ošabni prevzetnosti se dela velikana, čeravno je le komar ali k večjem — muha. Marsikdo si misli, da je poklican za veliko, čeravno je izvoljen le za malo. Tiste nepokojne vešice pičle pameti, ki mu švigajo po glavi — misli — da so pravi plamen izverstnega bistroúma, in tako ga te veše dostikrat zapeljejo, da zgreši svoj pravi poklic.

Tako je napotkov veliko, da si mladi človek ne izvoli tistega stanú, h kateremu je prav za prav poklican; pglavitni pa so: nezrellost let, v katerih si mladost voli svoj prihodnji stan, in lahkomiselnost, s katero se ta ali uni stan izbere, — pomanjkanje pripomočkov, tisti stan nastopiti, kateri je po njegovem sercu, — in pomanjkanje tistega spoznanja, od kterege je že star modrijan pravil, da je naj večja učenost, namreč „spoznanje samega sebe“. Treba je sv. Duha goreče prositi, da mladenča o tem razsvetli, da spozná: koliko veljá in kaj utegne biti, da bo kadaj vreden ud družbe človeške.

Če družih ovér ni in da zamore mladenč svobodno svoj stan voliti, naj pri volitvi svojega stanú sam sebe resno prevdarja: za kateri stan čuti pravi nagib (v sercu, in po tem naj pošteno sam sebe presodi brez samoljubja in brez strasti in enostranosti: ali je tudi

glava s telesom vred sposobna in zmožna za tisti stan, kamor ga serce vleče. Le po soglasju obéh bomo srečni v svojem stanu in na svojem pravem mestu kadaj.

Novičar iz mnogih krajev.

Ker se je od več strani popraševalo: ali tista postava, po kateri je odkupljenje od vojaškega stanú ustavljeno, tudi za take veljá, ki še niso dosto stari, pa se že naprej odkupiti želé, je vis. vojno poveljništvo sklenilo: da tudi tako odkupljenje ni pripušeno, dokler una postava veljá. — Dunajski častniki oznanjajo, da bo vlada za ustanovitev prave veljavšine našega dnarja in za poplačanje mogočih primanjkev prihodnjih let spet 350 mil. gold. na pósito vzela in ta zajém že te dni razpisala; nihče ne bo prisiljen, da bi se moral vdeležiti tega zajéma, vendar se bo obrnila na domoljubje vsih ljudstev, da ji bo vsak po svoji moči večji ali manjši znesek posodil; če pride več kakor 350 milionov skupej, bo povišala zajém na 500 milionov; za 95 fl. bo dala obligacijo za 100 fl.; činže bo plačevala po 5 odst. in v srebru; pglavitni namen tega zajéma je, dolg pri banki poplačati noter do prvotnih 80 milionov in tako napraviti, da bojo banknoti spet ravno tisto ceno imeli, kakor srebro in da bo po tem takem nehal že več let terpeči nadavek (ažio) na papirnati dnar; drugi namen je primanjtkavo poravnati, če bi utegnili prihodnje leta državni stroški večji biti od dohodkov. — Dunajska banka je razglasila stan svojega premoženja poslednjih kvatrov in je skazala, da zadnji dan preteklega mesca je imela gotovine v srebru za 44 milionov in 454.357 fl., — banknotov pa je bilo med ljudstvom za 305 mil. 214.841 fl. Če tedaj država poplača svoje dolgove pri banki, se bo razméra med srebrom in popirjem poravnala, in če bojo banknoti založeni s srebrom, bojo kot znamnja gotovega dnarja, spet ravno toliko vredni kakor srebro in zlato, in nadavek bo jenjal. — Železnica čez goro Semering (med Estrajhom in Štajarskem) se bo nek tudi za vožnjo ljudi med 15. in 17. tega mesca odperla. — Višji poveljnik 3. in 4. armade fzm. Hess se je 1. dan t. m. podal v Pešt. — 29. junia je bila v Benetkah že nova pšenica na prodaj, lepa je; povsod po Laškem se nadjajo dobre letine, tudi v Furlanii, kjer so pa malo svile pridelali in se tertja bolezen zlo razširja; tudi v Toskani je taka. — V Kološu je našel umetnik Rajka pri turnskih urah tako napravo, da kazalo od minute do minute poskakuje, med tem pa mirno stoji; ker navadne ure dostikrat prav ne kažejo, če veter kazala žene ali jih na njih sedeči tiči ustavljajo, misli Rajka s to napravo vse te napake odverniti. — Juter pričakujejo na Dunaji odgovor rusovskega cara, ki ga ima knez Gorčakov (pa ne vojskovodja) prinesti. — Zmiraj več rusovske armade se nabira v Moldavi, kjer se bo nek z naj večjo silo ustavila; v Jaš je došel 26. p. m. kurir s poveljem, da vsi polki Kozakov, ki so v Besarabii, imajo v Moldavo marširati, kamor nek tudi carevič Aleksander Nikolajevič pride. — Na meji proti Bukovini je že veliko rusovskih taborov, polnih vojakov, ravno tako poleg Sereta proti erdeljski meji; kmalo se bo pokazalo: kaj to zbiranje rusovske armade blizo mej austrijskih pomeni. — Od višjega rusovskega vojskovodja se kmalo govori, da je hudo bolán, „Terž. čas.“ celó pravi, da je že umerl, kmalo pa, da bo ob kratkem zdrav; le to je gotovo, da je knez Gorčakov za njegovega namestnika izvoljen. — Plemenitniki moskovskega poglavarstva so svoje domoljubje slavno s tem skazali, da hočejo, dokler vojska terpi, desetino svojih dohodkov caru darovati za vojskine potrebe; to znese na leto 200.000 sr. rubljev. — V Šumli

se bojo spet vsi vojskovodji francoske in angleške armade snidili z Omer-pašom v posvet prihodnjega vojskovanja. — Austrijska armada ne bo nek pred posedla Valahije in Moldave, dokler ne pride odgovor od cara rusovskega. — Ker se samo od morske strani zedinjene armade ne upajo napasti rusovskih bark v Sebastopolu, se Angleži in Francozi namerjajo v Krimo; huda bo na vsako vižo, ker luko Sebastopolsko krije nek 60.000 Rusov. — 21. p. m. so angleške barke napadle terdnjavo Bomarsund na naj večjem alandskem otoku; 7 ur je terpel strel z bombami, kateremu je odgovarjalo 80 rusovskih topov in dvoje baterij; ko je terdnjava z žitnicami vred goreti začela, so odrinile sovražne barke preč. Večidel zedinjenih bark je le še 15 morskih milj od Kronstadt-a, blizo otoka Seskaer. — Po „Terž. čas.“ se je 2. dan t. m. v Madridu punt vnel, kterege je pa armada zadušila; puntarjev je večidel padlo; cela španjska dežela je v stan vojske djana.

Hrepenenje mladega pesnika.

Ko se pričenjala pomlad življenja
In zginila megla je spred oči,
Serce neznanega mi hrepenenja
Gorelo je vse dni in vse noči;
Ko vidil travo polno sem rosice,
Ko čul sem pesmi loga in gorice:
Sladak nemir mi serce je objel;
Cvetlice pri studencih pomladanje
Sem v vence spletal in jih metal va-nje,
Nesrečno srečen, žalostno vesel!

Vzdigoval hrepeneč sem k zvezdam roko,
Izklicati jih želel iz nebá,
Za dné sem zgubljal v gaje se globoko,
Pohajal čez ravnine sem poljá:
Bogastva neznanega sem iskaje
V tovarše imel le samotne kraje;
In ko sem truden vračal se domú
K očetovi premili majhni koči,
Očés zaperal sèn mi ni ponoči,
V željno serce mi vlivaj ni mirú.

Na novo svet pomlad je ogrevala,
Tisuč peres hitelo iz zemlje,
Nebeška luč prijetno je sijala,
Smejalo se u meni je serce;
Al to veselje mi oblak odžene,
Ki močil kmalo trate je zelene:
In rožica, ki je evetela prej,
Je hladni rôsi nedrije zakrila,
Domú se je čbelica vernila,
Utihnili so prebivavei véj.

Pa solnce kmalo spet oblak predere,
Vodeno luč izliva na zemljo,
Počasi mavro sedmobjno zbere,
Ter z gore jo razpenja na goro. —
Podoba ta me z vso močjo objame,
Brezimeno mi željo v persih vname,
Da serce le za njo mi hrepení.
Ko da bi mi peruti bile dane,
Tako hitim po sledu poti znane,
Za mavro, ki mi zmiraj delj beží.

In glej! polje se krasno mi razgerne,
Veselih sadov polno in drevés,
Pogled njegov obilo mi poverne
Solze, ki prej so lile iz očés:
Od vsih strani so krasno strune pele,
Vode studene so navdol šumele,
Hitele so igraje v raj cveteč:
Pripognem se in viri me hladijo,
Pred sladko pesmijo megle bežijo,
Objema persi pokoj mi hladeč.

Al čuj! duha mogočnega peruti
Nad mano zašume, spodijo mir,
Serce se zopet v ozkih mrežah čuti,
Ki plete mu obup jih in prepír.

„Od kod sem pripeljala te je zmota?
Brez ogrinjala tukaj se lepota
Le nevmerjočim kazat' sme očém!
Kreposti dane sercu ni zadosti,
V očéh ti ne plami dovolj svetlosti,
Poverni se in večno bodi nem!“

Tako mi reče ter mi hitro zgine,
Jaz stal sem, ko bi groma bil zadet,
Polje zbeží, veselo petje mine, —
In v nočno-tamnem gojzdu bil sem vjet!
Okó zastonj po stezi se ozira,
Zastonj za mavro v nebo se upira,
Ki sledú dražega ni več od nje.
Pregrinja s črnim krilom se višava,
Ker solnce prot večerni zemlji splava,
In mrak od deleč seda na gore.

Rešenja si, pokoja si iskati,
Pustiti strašni kraj sem želel plah;
Al trudne mi noge nečó bežati,
Ak ravno jih budí pred smertjo strah.
In ko zgubljen trepetal sem v goščavi,
Mladenča me obraz molcé pozdravi,
Prijazno svojo desno mi podá,
Sabo veli mi na stezo gotovo.
Zbežé vse brezna pred nogo njegovo,
Užigljejo se zvezdice nebá.

Molcé sva kmalo pot končala,
Dosegla krilo sva domačih trat.
Vasica tiha je v sanjah ležala,
Prijetno dihal je ponočni hlad;
In hrib in les za nama se razsýje,
Ker lune se obraz nad njim odkrije
Ter vjasni verhe in verte goríc;
Tačas mladeneč citre 'z plašča vzame,
Ozre prijazno se smehljuje na me,
Spregovorí nebeško-mirnih lic:

„Spoznane so goreče želje tvoje,
In tvojih pers zastonj ni bil plamen,
Kar želel si, prejmi iz roke moje!
Ko tajal bo ti serce žar ognjen,
Poprimi strune, vlivaj glase va-nje,
Veselje in britkost in svoje sanje
Brez skerbí zaupuj jim vsaki čas!
Oné ti bodo solz oči sušile,
Kozarce s tabo bodejo praznile,
Ljubezni tvoji posojale glas.“

Ko roka moja citer se dotakne,
Ž njih moč neznana v žile mi šumlja,
Moj duh v nebá prikazni se zamakne,
Serce sladkosti rajske trepeta.
Mladenču razvijo se perutnice,
Plamen obdaja mu telo in lice,
Spred mene dviguje ga nad zemljo.
Podoba gine mi v višave jasne,
In majhna bolj in bolj, nazadnje vgasne,
Zapira se goreča pot za njo.

In kadar vidil strune sem pred sabo,
Skušaje precej sem jih poprijel,
Pa preokoren bil za njih sem rabo,
Da bi mi pele, nisem jih unel;
Al zavolj tega mi serce ne vpade,
Le z večim trudom vadim perste mlade,
Od mraka v mrak za strunami sedim.
Za petje tičev nimam več ušesa,
Za travnik pomladanji ne očesa,
Le v citre diham, da jih probudim. Levstik.

Stan kursa na Dunaji 3. julia 1854.

Obligacije	5 ⁰ / ₁₀₀	85 ⁷ / ₈	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	82 ¹ / ₄ fl.
državnega	4 ¹ / ₂	75 ³ / ₄	”	Windišgrac. ” ” 20 ”	29 ”
dolga	4	68 ³ / ₄	”	Waldštejn. ” ” 20 ”	30 ¹ / ₄ ”
	3	55	”	Keglevičeve ” ” 10 ”	10 ¹ / ₄ ”
	2 ¹ / ₂	42	”	Cesarski cekini.	5 fl. 59
Oblig. 5 ⁰ / ₁₀₀ od leta 1851 B	101		”	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 59
Oblig. zemljiš. odkupa 5 ⁰ / ₁₀₀	83		”	Suverendor	17 fl. 30
Zajemi od leta 1834	227		”	Pruski Fridrihsdor	10 fl. 45
” ” 1839	126 ¹ / ₄		”	Nadavk (agio) srebra:	
” ” 1854	90 ¹ / ₈₈		”	na 100 fl.	27 ¹ / ₄ fl.